

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . . 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A tagosítási munkák ellenőrzése.

(Vége.)

sonka maradna szerény fejtegetésünk, ha a munka kivételének helyes ellenőrzési módjának megismertetését mellőznék és a munkának a leírt módon való keresztülvitele ellen emelhető két igen fontos, de nem egészen alapos ellenvetéssel nem foglalkoznánk.

Az ellenőrzésnek hivatalos tisztét a kir. törvényszékek, mint urbéri bíróságoknak rendszerezése előtt — az 1856. évi február 2-án kibocsátott „Utasítás“-nak 166. §-a értelmében — a járási szolgabírák teljesítették, kiket a kir. törvényszékek kiküldött végrehajtó bírái váltottak fel.

Az urbéri perek gyakorisága miatt az előbbieket nemcsak a mikénti ellenőrzés helyes elveinek ismeretét sajátították el, de a műszaki kivitel képviselőinek fontos munkakörét is tisztelni megtanulták. Ily módon működéseikben — az egymástól lényegesen eltérő hivatásuk érdekeinek tiszteltentartásával — egymást kiegészítve, a birtokrendezések tökélyesebb kivételére jótékonyan hatottak. Működésük sikerét lényegesen elősegítette a türelem is, mellyel az éretlen tömegnek — az ilyen alkalmakkor rendszerint előfordulni szokott — fonák ellenvetéseit legyőzték és indulatkitöréseit méltányos bánásmódjukkal lecsillapították. Ezzel ellentétben gyakorlatlan urbéri bíráink a szükséges türelmet jobbra nélkülözik és a „Schrollenbuperek“ országos érdekű munkakörét kicsinyelve, a reájok ruházott végrehajtó hatalom birtokában egy a működő, mint a hitelesítő mérnököt szolgáltnak tekintik. Tetőzik ezt még azzal is, hogy az előtűnik „terra incognita“ mérnöki szakmakör teendőibe avatkozva, a mérnököt, a csak szakértők által megérthető szakelődások tartására kényszerítik és a tömegnek éretlen, természetes zajongásaira azonnal csend-örökkel fenyegetőznek.

Tekintettel a földmérés terén is elismert magasabb tudományos előhaladásra, a munkálatoknak ellenőrzése ma már szakértő közeget követel. Ilyen csak a hitelesítő mérnök lehet, ki a működő mérnök megválasztásának az urbéri törvényszéknél történt bejelentésére az által azonnal kineveztetik. A munka jóságáért a működő mérnökkel egyetemlegesen felelőssé tett hitelesítő mérnök ellenőrzése mellett állapítatnak meg a munkálatok kivételének módoszatai és a működő mérnök részére teljesítendő részletfizetéseknek feltételei. A fizetések csak a hitelesítő mérnök által ellenjegyzett nyugták ellenében folyósíthatók. Csak akkor t. i. ha a részletfizetéssel egybekötött munkafeltétel teljesítése a hitelesítő mérnök által igazolva, helyesen keresztülvittnek nyilváníttatik.

Mellőzve azt, hogy az ellenőrzésnek ezen módja más vidékeken már alkalmazásban van, csak azt kell figyelembe vennünk, hogy a mérnöki szakma bármely ágában történjék is műszaki kivitel, az ellenőrzés mindenkor és mindenütt már a munka megkezdésekor érvényesül az ellenőrző közegeknek felelőssége mellett. És ez természetes is. Mert ha a munka kivitele már részleteiben folytonos ellenőrzés alatt áll, ugy az ezeknél észlelt esetleges hibáknak kiigazításával — melyek a munka teljes befejezése után már csaknem kinyomozhatatlanok — a talán csak emberi gyarlóságból eredett súlyos utókövetkezmények egészen elháríthatók vagy legalább is minimumra szállíthatók le.

De ezeken kívül, mert sem semmiféle okunk, sem alapunk sincs arra, hogy éppen csak ezen a téren tekintsük Hekubának az országos vitális érdekeket, képtelenek is vagyunk ezen jogos követelménynek teljesítése elé gördítethető akadályoknak létjogát elismerni.

A birtokrendezéseknek a minden méltányos érdeket megóvó helyes keresztülviteli alapfeltételeinek taglalásából önként következik a helytelenítése azon szélsőségi áramlatnak, mely legújabbban megyénkben lábra kapott és a mely az ilyenmű munkálatoknak gőzerővel való keresztül-

hajtásában nyilatkozik. Nem tarthatjuk pedig helyesnek ezt az eljárást azért, mert a munka jóságának kriteriumát nem a kivitel gyorsasága, hanem az képezi, hogy a kivitel alappjaul szolgáló előkészítő munkálatok szigorú figyelem és gondossággal hajtattak-e végre? Ámde mivel ezek a nélkülözhetetlen bírói közbenjárások mellett hosszabb megfontolási időt igényelnek, lehetetlen, hogy az oly módon keresztülvitt munkálatoknál nevezetesebb érdeksérelmek fel ne merüljenek. Ezek pedig annyival is inkább megrovandók, mivel rendszerint csak igen későn derülnek ki, a mikor már méltányos orvoslásuk — a fogantatosított talajjavítások, beruházások és egyéb meliorációk miatt — vagy éppen nem, vagy csak nehezen sikerülhet.

Ebből kifolyólag a már előre jelzett két ellenvetés egyikével foglalkozhatunk, mely abban kulminál, hogy az általunk esetelt eljárási rendszer kivitele a szokásosnál sokkal tetemesebb időt igényel. Az állításnak elfogadható alapja teljesen jelentéktelen és a mi rendszerünknek megbecsülhetetlen előnyeivel szemben figyelembe sem jöhet. A mi nehézségeinket ugyanígy csak a gyakori bírói közbenjárás igénybevételei okozzák; a műszaki rész azonban éppen semmivel sem követel több időt a hátrányteljes jelenleginél, sőt munkaerő szaporítással a munkaidő tetemesen meg rövidíthető. Minthogy pedig semmi okunk sincs feltételezni, hogy bíráink a közönségnek méltányos érdekeit indokolatlan halasztásokkal megsérthetnék, ezért ama nehézségek is könnyen elenyészthetők.

A munkálatoknak legelőnyösebb átadási idejét illetőleg megjegyezzük, hogy legcélszerűbb, ha a mérnök aratás után kezdheti meg működését, hogy a felmérést és az osztályozás felvételét még a munkára alkalmatlan téli idő bekövetkezése előtt fejezhesse be és a tavasz nyitával letűzvé a dűlőzési tervet, az összes munkálatokat még az ősz kezdetén végrehitelesítés alá bocsáthatja. Rendszerünk kiválóan fontos előnye még az is, hogy a természetben való kiosztások befejezésével a munka azonnal végleg meg is hitelesíthető, mert azoknak megkezdése előtt a térképek és földkönyvek teljesen elkészítendők.

Leszámolandó a második ellenvetéssel is, mely rendszerünk ellen a költségkérdés tekintetében tétethetnek, felhozzuk, hogy a megyénkben szokásos díjazásért a munkaadó közönség ugyan ezen munkát is minden lelkiismeretfurdalás nélkül megkövetelheti. Nagy kiterjedésű határoknál pedig még kisebb áron is megkaphatja.

Ugyanez az eset áll a hitelesítő mérnök díjaira nézve is. Itt az alkalmazásba vett hitelesítési eljárásban — a munka jóságát illetőleg — a közönség számára eltagadhatatlanul sokkal több biztosíték nyújtatik.

Papp László.

Ó-Kanizsa tanügyi reformja.

(Vége.)

A hitfelekezeti iskolák, melyek már 1868-ban fennállottak, számára nézve nem voltak elegendők a tanügyi érdekek kielégítésére, a tankötelesek nagyobb száma új és új elemi népiskolák berendezését igényelte, a község ezen szükségeknek megfelelt, berendezte az iskolát, de szépen a hitfelekezeti tanügyi hatósága alá bocsátotta, vagyis a törvény világos intézkedése ellenére az általa 1868. után föllállított tanintézetet is felekezeti jellegűvé tette. Pedig ezen iskoláknak községi iskoláknak kellett volna lenni, fölöttük a tanügyi hatóságot a községnek kellene községi iskolaszék utján gyakorolnia. És most eljutottam fejtegetésemben oda, hol megjelölöm azon időpontot, midőn a képviselőtestületnek a mult mindszenhavi közgyűlési kérdésével már foglalkozni, az összes hitfelekezeti iskolákat községi iskolákká átalakítani kellett volna. Ez pedig azon idő, midőn az első tanyai vagy városi tanintézetet, ismétlődő iskolát alapította 1868. után. Ezek részére, természetesen ha törvény szerint jár el, községi iskolaszéket szervez, tehát külön organizmust a róm. kath., azaz a mai iskolaszéktől. De már csak

visszas dolog egy községben, hol minden népis-kola a község vagyonából tartatik fenn, az iskolákat kétfelé osztani, külön-külön iskolaszéket állítani, ennek az egyik tanítót, annak a másikat alávetni, holott a józan észszerűség, a népoktatás egységes vezetésének szükségessége, sőt a vezetés és fejlesztés lehetősége, érellyessége, a huzavona elkerülése egyenesen az ellenkezőt kívánják.

A hitfelekezeti iskolákat tehát már régen szekularizálni kellett volna, régi sajtó seb ez, mely bénítólag hat a község szellemi fejlődésére.

De nem felelt meg a t. képviselőtestület a népoktatási törvény 59. §-ában foglalt kötelességének sem: „Oly falvak vagy városok községei, melyek kebelükben legalább 5000 lakost számlálnak, kötelesek felsőbb népiskolákat, vagy ha anyagi erejük megengedi, polgári iskolákat állítani s tartani fenn.“ Pedig a felsőbb nép-vagy talán a polgári iskolának föllátása elsődleges köteleesség oly közönségre nézve mint Ó-Kanizsa, mely ezen iskolák föllátásának föltételeit háromszoros mértékben rejti magában.

Ó-Kanizsa tehát nem áll a tanügyi fejlődés azon fokán, melyre eljut, ha csak egyszerűen a törvény által kívánt áldozatot meghozza, pedig az már minimum, mi valamely községtől joggal elvárható, hogy a törvényben gyökerező kötelességet teljesítse, ezt a polgárok szellemi érdekein kívül a község erkölcsi reputációja is megkívánja. Lelkem elmereng azon, mennyire kell még nálunk az alkotmányos érzéknek nemesedni, hogy az emberek hajlandók legyenek a törvényt benső erkölcsi indokból követni s nem kénytelenségből. Nem mentheti a községi képviselőt eljárását azzal, hogy a kellő anyagi erő hiányzott, ez nem hiányzott, nem hiányzik ma sem, de még ha a szükséges kötelek tanintézetek költségeit önmaga saját erejéből nem fedezhetné, mulasztásért ez sem mentené, mert a törvény nyújt módot arra, miként kell ezen esetben eljárni: „ha a község kimutatja, hogy szükséges népoktatási tanintézeteinek a törvény szerint föllátására az éfentartására a kellő anyagi erőt nem képes egészen előállítani, illető hatósága utján segélyért az államhoz folyamodhatik.“ (43. §.)

Mi tehát Ó-Kanizsán a közoktatás terén a teendő? Hogy erre szabatos választ adhassunk, tudnunk kell a célt, mely felé törünk, ki célját nem tudja, biztos férfias működésre képtelen; másodsor kutatni kell az eszközöket, melyekkel célunkat elérhetjük. A cél ölelje fel a község szellemi szükségét, az eszközök álljanak arányban a község anyagi erejével s egyéb községi feladatok megoldására való képességgel. Mi Ó-Kanizsa szellemi igénye, szükségai? a köz- és magánélet minden ágában a gyakorlati ismeretek azon mértékének elsajátítása, mely nélkül az egyén saját és mások gazdasági egzisztenciáján sikerrel nem működhetik, az érintkezésben a kellő otthonosságot nem érzi. Ez tehát a cél, mely felé törünk kell, minden intézkedésünk tehát a községi tanügyi terén ezzel összhangzó legyen, a célhoz közelebb vigyen. Az eszközök megválasztásában és alkalmazásában a következőket tartom szükségesnek, első s legsürgősebb feladat azon tarthatatlan állapot megszüntetése, melybe jutott a község a mult hibáinál fogva, tehát a hitfelekezeti iskoláknak községi iskolákra átalakítása. Ezen lépés alfája a haladásnak Ó-Kanizsán bármennyi érellyességet érint, az első lépést meg kell tenni, ha a célt akarjuk, itt nincs helye a habozásnak, annálkevésbé a lemondásnak. Mi lesz eredménye ezen határozó lépésnek? A tanügyi hatóság, mely ezentul a községé lesz, a szabad mező, melyen a tanügyi érdekét a község maga munkálja, ezen munka a községre nézve kötelességévé lesz, felelősséggel, ami fő ezen dologban, eddig is a tanügyi azért volt elárult, mert a község képviselőte felelősséget nem érzett a népoktatás bajaiért, nem is érezhetett, mert a tanügyi munkái a hitfelekezettek voltak; viszont a hitfelekezettek lelkiismerete bármily fogékony volt is a szépjért, lelkesedésüknek határt szabott az üres zseb, a kasszakulcs a községnél van, ez nagy akadály a nyújtásnak, mint az ügybuzgó eljárásnak, szóval minden kezdeményezésnek.

A mint e határozat életre kél, a tanügyi adminisztráció kellő szervezése válik szükségessé, a meglévő iskolákra, ezeknek külső, belső életére vonatkozó további teendőkre nézve különben a törvény, rendelet s a dolg természetéből képezik az eljárás fonálát. Majd szükségessé válik az előkészületek megtétele a polgári iskolának évfolyamonként való felállítására. Ha az ipar fejlődni fog, összekötötté élénkül, az iparosok részére a polgári iskolával összekötöttesben ipari szaktanfolyam létesíthető. Mindez több évtizedre kielégíti O-Kanizsa népoktatási szükségét, a közbeeső s a további idő a meglévő fenntartására s kiegészítésére fordítható.

Hallottam bizonyos oldalról a gimnázium 4. alsó osztályát említeni, úgy mint Zentán. Nem helyeslem ezen eszmét. A gimnázium 4. alsó osztálya nem oldja meg azon feladatot, melyet az elemi iskolán felül levő tanintézetnek O-Kanizsán meg kell oldania; a gimnázium az 1883. XXX. t. c. értelmében az általános műveltség alapjait rakja le az egyénben, de azt semmi irányban teljesen ki nem építi, gyakorlati ismereteket meg pláne nem közvetíti, a gimnáziumban a váltóról az ifjú fogalmat magának nem alkothat; másrészt az oktatás ezen eredményénél, hatásánál fogva előkészíti a felsőbb tudományok kiképzésére. Ha az egész gimnáziummal sem érjük el célunkat, annálkevésbé 4. alsó osztályával, ez éppenséggel akként van berendezve, hogy az ott alkotott, de teljesen ki nem forrott fogalmakat a felsőbb gimnáziumon kívül sehoh az életben nem hasznosíthatjuk. A gimnázium négy alsó osztályának ismeretével a proletariátust szaporítjuk.

A haragszó, mely O-Kanizsán a hitfelekezeti iskolák kimulását jelzi, szülőföldemnek a szellemi téren jövő fölvirágozását hirdeti!

Budapest, 1890. január hó.

Tukats Ádám.

Hírek.

Kinevezés. Királyunk öfelsége Budapesten febr. 7-én kelt legmagasabb elhatározásával Julász Jenő zombori törvényszéki jegyzőt a hódásági járásbíróihoz albíróvá nevezte ki.

Bírói kinevezés. Öfelsége dr. Schulek Kálmán újdéki ügyészségi alügyészt, a panaszosok kir. törvényszékhez bíróvá nevezte ki.

Kinevezés. A vármegye főispánja a törvényhatósági bizottság f. é. 25. számú határozata folytán az árszámkénel alkalmaztatni rendelt két ideiglenes ülnöki állásra Sztrilich Mihály és Rezsny Ivan zombori ügyvédek és volt árszámké ülnököket nevezte ki.

Biboros érsekünk. meráni hírek szerint, lassan, de fokozatosan közeledik a teljes, testi-lelki fölépülés felé. Az összes személyi ügyeket maga intézi, rendeleteket bocsát ki, fontosabb ügyek jóváhagyását maga személyesen eszközöli; zarádékot, láttaoz, szóval immár hivataloskodik és kormányoz. Szolgáljon e néhány adat is további élesztésére azon reményeknek, melyekkel teljes meggyógyulására élé mindnyájan nézünk.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter dr. Sélly Barnabás dr. Vaisz-féle alapítványi segélydíjazt és budapesti törvényszéki joggyakornokot, a zombori kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Áthelyezés. Tagányi Janos m. kir. honvédőrnagy, a szegedi ötödik gyalogféldandár második zászlóaljának parancsnoka, kire hosszas zombori szolgálata idejéből kellemesen emlékszik ur közönségünk, áthelyeztetett Löcsére a kassai kilencedik féldandár negyedik zászlóaljához, hasonló minőségben.

Titeltől sürgönyzik: Járásbíróihoz aljegyzővé Alföldy Ede nagy-beeskereki joggyakornok nevezett ki.

Kinevezés. Fleisch Adolf, zombori születésű szigorló orvost, lapunk munkatársát, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Mihalkovits Géza egyetemi tanár tanszéke mellé joggyakornokul nevezte ki.

Az ágost. evang. híveknek tudomásul adatik, hogy febr. 16-án délelőtt 10 órakor az e célra kibérelt helyiségben isteni tisztelet fog tartatni, melyre a tisztelt hívek ezennel meghívattak. Korossy Emil ág. ev. lelkész. Gallé Emil egyházi felügyelő.

A törvényszéki könyvtárak ügyében a m. kir. igazságügyminiszter rendeletet bocsátott ki a törvényszékek elnökeikhez, melyben engedélyt ad arra, hogy az irdai átalányból elért megtakarításból szakmunkák, folyóiratok és szaklapok beszerezzenek.

A római pápa és az influenza. A pápa dekretumot bocsátott ki, s ebben fölmentti a híveket a bűjtőléstől ott, a hol az influenza még dőlög. A bűjtőlést azonban imádsággal és alamizsnákkal kell helyettesíteni.

A zombori r. kath. egyházközség f. hó 18-án, farsang keddjén, d. e. 10 órakor a városláza nagytermében ülést tart.

Hirdetmény. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszternek 1890. évi febr. hó 8-án 6441. sz. a. kelt rendelete alapján a városi közbiztonsági 1 darab borjuért 1 éves korig 20 kr., és egy darab borjuért 1-2 éves korig 60 kr. vágatási díj fog f. évi febr. hó 14-étől kezdve szedtetni, mely díjak a városi fogyasztási adókezelő-hivatalban a vágatás előtt lefizetendők. Zomborban, 1890. évi febr. hó 13-án. Dr. Csibás Benő, polgármester.

Értesítés. A bezdáni takarékpénztárnak Zomborban lakó részvényesi értesítetnek, miszerint részvényeiket 1889. évre esedékes szelvényeit 9 forinttal Henneberg Sándor zombori ügyvédnél beválthatják. Nevezett takarékpénztár tiszta nyeresége 4931 frt 18 kr., melyből a tartalékalapot 1018 frt 60 kr. krral gyarapította.

Jóváhagyás. A csataaljai temetkezési egylet alapszabályai 2907. belügyminiszteri szám alatt jóváhagyttak.

Bajáról írják: Kereskedelmi Bankunk 200 ezer forintnyi alaptőkével bőven 20 ezer frtnyi tiszta nyere-ményt ért el a múlt évben. A tartaléka 27 ezer frt. (Élég kevés. Rovv.)

O-Becse szennyese. Annak idején részletesen ismertette volt lapunkban, hogy két év előtt O-Becsen a tiszai árvíz nagy mértékben megrongálta a tiszai védgátakat. A község mérnökét, Peschitz Jenőt, erre utasították, hogy a töltések helyreállítását kezdje meg. A töltés lassankint fölépült, de csak egy fél év elteltével tűnt ki, hogy a község pénztára az építkezésnél 5400 forinttal megárosodott, a mennyiben a mérnök a kimutatott 22,900 köbméter föld helyett csak 4000 köbmétert használt föl. Peschitz mérnök kérdőre vonatván, bevallotta, hogy hamisított kimutatásokkal megrövidítette a községi pénztárt, de egyúttal büntársul Dörner Márton községi bírót nevezte meg, mint a kinek Nagy Péter vállalkozó útján a legnagyobb rész jutott volna az el-sikkasztott pénzből. Hosszabb vizsgálat és föllebbezés után oda jutott az ügy, hogy a kir. kuria vád alá helyezte Peschitz Jenőt közokirathamisítás és csalás bűntette, Nagy Pétert bűnrészesség és Dörner Márton községi bírót hitlen kezelés miatt. Az újdéki törvényszék előtt ennek alapján megtartották a végtárgyalást, a melyen a panaszos község képviselőiben Polonyi Géza fővárosi ügyvéd jelent meg. A végtárgyalás közepé táján Polonyi írásbeli előterjesztést tett a törvényszéknek, a melyben elmondja, hogy O-Becse község kára fedezetét nyervén, ezzel megszünt az ő joga a további vádemelésre, minek következtében a végtárgyalás további folyamában nem is vett részt. Befelejtetvén a bizonyító eljárás, a királyi ügyész is elejtette vádját Dörner községi bírójával szemben. A törvényszék Peschitz Jenőt 4 rendbeli közokirathamisítás, 4 rendbeli csalás és egy magánokirathamisítás miatt 6 évi fegyházra ítélte, miben az meg is nyugodott. Dörner a törvényszék vád hiányában fölmentette; a harmadik vádlottat, Nagy Pétert szintén fölmentette. Ez ítélet ellen a panaszos O-Becse község felebbezést nyújtott be a törvényszékhez, a melyben az ítélet megsemmisítését kérelmezi, mivel Polonyi, a község képviselője, helytelenül járt el, midőn elállt a magánvádtól, a mennyiben az ő megbízása nem terjedt ki az egyesítés megkötésére, vagy a perriváltól való elállásra; abbeli előterjesztése pedig, hogy a község kára fedezetet nyert, nem felel meg a tényállásnak. A föllebbezés tartalma szerint Polonyi ugyan táviratilag értesítette a községet, hogy Dörnerrel kártérítés fejében váltókat vett át a község részére, de a község nyomban válaszolt neki, hogy váltókat nem fogad el, és elengedésekre sem hajlandó. Időközben Polonyi letette a képviselőlet, Dörner pedig azóta sem elégitette ki a községet. A törvényszék a föllebbezést végzésileg visszautasította, azzal okolva azt meg, hogy az igazolt képviselő bejelentette lemondását. E végzés ellen O-Becse község nevében, Radovanovics György ügyvéd nyújtott be föllebbezést, a melyet a kir. tábla I. bírói tanácsa Németh Péter előadása alapján f. hó 11-én vett tárgyalás alá. A kir. tábla a törvényszék elutasító végzését, mint ideológit megsemmisítette és utasította a törvényszék, hogy ítéletét magának O-Becse községnek, valamint Radovanovics ügyvédnek közvetlenül kézbesítse, a kifejezőkhöz képest hozzon újabb határozatot.

Szabadkán a közigazgatási bizottság e hó 11-iki ülésében Kállai Albert főispán előktele alatt tárgyalta Németh Mátyás és társainak Mamuzsich Lázár polgármester elleni panaszkérvényét, és azt, mint fegyelmi vizsgálat indítására elégtelent s megokolatlant, elvetette.

Hímen. Zentán Hadzsits József, ottani segédtelekkönyvezető jegyet váltott a kedves György Gizella kisasszonnyal.

Táncmulatság. A temerini olvasó-egylet f. hó 8-án jól sikerült táncmulatságot rendezett, melyben egy a helybeli, mint a körültekintő községek szépségei képviselve voltak. Az első negyest 27 pár táncolta. Jelen voltak: asszonyok: Benedek Mihályné, Deizler Sándorné, Gasz Antalné, Lakatos Péterné, Nagy Kálmánné, Romy Gyuláné, Szkalin Benóné; továbbá kisasszonyok: Gasz Mariska, Hauer Gabriella, Magyar Matild, Maison Genováva, Romy Erzsike, Szkalin Anna, Vinkle Mari s. b. Az egylet alaptökeje ezzel szépen gyarapodott.

Új törvényjavaslatok a magyar ipar emelése érdekében. A képviselőház 10-iki ülésében a kereskedelmi- és a pénzügyminiszter benyújtották az általuk már többször jelzett törvényjavaslatok a hazai iparnak nyújtandó kedvezményekről, valamint a hazai ipart támogató pénzügyintézetnek nyújtható kedvezményekről. Mindkét törvényjavaslat intézkedései nagy mérvben képesek elősegíteni a hazai ipar fejlődését s a kormány jelentékeny szolgálatot tesz a magyarországi gyáripar érdekében a javaslatokban biztosított kedvezmények által. Az első javaslat szerint állami kedvezményekben részesülnek a műszaki tudomány fejlődése szerint berendezett gyárak, melyek a magyar korona országaiiban mostanig nem állított cikkeket gyártanak. Másodsor bizonyos már létező, vagy ezután létesítendő és a technika fejlődéséhez képest létesítendő gyárak, melyek a részükre az 1870. LI. t. cikk 2. §-ban biztosított háztólég bányaadó, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója, az ezen adók után járó községi pótlék, a kereskedelmi kamarai illetékek s az általános jogvédelmi adópótlék alól. Ha ily gyárvállalatok mint részvénytársaságok alapítottak, mentek azon adóktól és illetékektől, melyek a részvénytársaság megalakulásával összefüggő szerződéses és egyéb okmányok után fizetendők. A pénzügyminiszter a nevezett gyárak által gyári célokra szükséges tiszttalan sőt az 1875. L. t. c. 13. §-ban megállapított áron alól is átengedheti. A kereskedelmi miniszter fölhatalmaztatik, hogy a nevezett gyárak építésére, illetőleg meggyógyítására szükséges építkezési anyagokat és a berendezéshez szükséges gépeket építkezési árak mellett szállíttassa a m. kir. állam — a törvényjavaslat jelentékeny állami kedvezményeket tartalmaz, mely Budapestnek alakulna a hazai ipar- és kereskedelem előmozdítására legalább is 5 millió forint nyentőkével.

Tűz. Folyó hó 10-én Pfeifer József prigl.-sz. ivani gazda felszerében tűz ütött ki, mely rövid félóra alatt a cserepelt fedett felszert és több melléképület elhamvasztott. A kár 1000 frtra tehető.

Artézi kutunk. Illetékes helyről nyert szives információ szerint f. évi febr. hó 4. óta az artézi kút kiömlő vízmennyiségének örvendetes gyarapodása észlelhető, és bár a kút jelenlegi tetemesen fokozott vízbősége mellett sem felel meg a hozzá kötött várakozásnak, mindamellett vizsgálattal megállapítottuk az előbbi állapothoz mérten határozott javulást mutat. Az 1888. évi december 18-án 381-96 m. furási mélység mellett megéjtett mérések és számítások 22,737 liter kifolyási képességet mutattak ki. Ennyi vizet adott a kút 24 órai idő alatt. Ellenben a f. évi febr. hó 3-án megéjtett ez irányú vizsgálódás ugyanannyi idő alatt 83,883 liter vízmennyiséget konstalt. Ismeretes dolog, hogy Zsigmondy Béla a múlt évben — midőn 381-96 m. furási mélység mellett a további lefelé hatolás ellen nehézségek merültek fel — azon ajánlatot tette a városnak, hogy a furás tovább folytatásának beállítását határozatlanlag kimondatván, kötelezi magát a kútépítés munkájának oly irányt adni, hogy az 24 óra alatt a kút természetes szökőerejének működése mellett 50,000, szivattyúk alkalmazásával pedig 100,000 liter vizet fog szolgáltatni. Ez ajánlat a város által elfogadtatván, a vállalkozó csaknem egy évi szüntetés után 1889. évi december 7-én a munkát az artézi kút körül újból megkezdette. A kút hármas hengeresövéből, melyek mindegyike a felszínig nyulott, bizonyos mélységben egy-egy rézleplet leváltak és az alsó részüktől megszabadított hengerrészleteket a kútból kiemelték; úgy hogy, jelenlegi csöve egy háromnegyedrészből kioltól oly távolságra hasonlít, mely távolság nyílásával felfelé áll. Az ezután megkezdett naponkénti szivattyúzás most nem csak a víz bőségének tetemes meggyarapodását mutatta ki, hanem a csőnek alsó része egyidejűleg 131-96 m. magasságig homokkal telítvén, a víz jelenleg 250 méter mélységből fakad. A kút jelen mélységből felbuzogó víz nem bír többé ama kellemetlen sós ízzel, mely tapasztalható volt rajta akkor, midőn még nagyobb mélységből fakadt, és mellett egészen tiszta és bár a merítésnél nincs hiájával ama ismeretes szagának — mely minden artézi vizet jellemezni szokott — ez nyílt edényben mindazáltal rövid idő alatt elvész. Minthogy azonban a víz hőmérséklete az öklös állásával általában langyosnak mondható, az élvezés előtt lehűtendő lesz és ez esetben kellemesen élvezhető ivóvízül fog szolgálni. Vajjon a kút állásának jelenlegi állapota tartós lesz-e, vagy a csőeknek homokkal való folytatolagos telítése nem fog-e bekövetkezni — mi esetleg a kiömlő víz mennyiségének csökkenését vonhatná maga után — mindez bevérandó lesz. Az eddig elért eredmény tehát, ha mindjárt fényesnek nem is igen fényes, mindamellett annak tekintetbe vétele mellett, hogy városunk a jó és egészséges vízben igen is nagy hiányt szenved — általában kielégítőnek mondható.

Forgalom megnyitása. Az első cs. kir. szab. duna-gőzhajózási társaság igazgatósága közhírré teszi, hogy febr. hó 12-én az áruforgalom a Duna, a Ferencsatorna, a Dráva, a Béga és a Száva valamennyi állomásain megnyitották. A Tisza állomásain az áruforgalom az ottan még részben fennálló jégnek eloszlása után szintén azonnali megnyitották. Továbbá közhírré tétetik, hogy febr. hó 15-étől fogva naponta Budapest és Mohács közt egy-egy személyhajó fog a következőkben közlekedni: Első menet Budapestről Mohácsra febr. hó 15-én déli 12 órakor; első menet Mohácsról Budapestre febr. hó 16-án déli 12 órakor.

Gyilkosság. Újdéken Masirevits Rádó e hó 7-én virradóra Gradinaez Lázárné (zombori illetőségű) családot — kivel valhazasságban élt, de kit egy idő óta elhagyott — a szolgálatadó házában felkereste és sző nélkül kést döfött a hasába; ezután, a nélkül hogy a kést kihuzta volna, elmenekült, de elfogták.

Duhajkodó káplán. O Szatpáron e hó 7-én este 9 órakor egy közfelháborodást idéző kinos eset adta magát elő. Ugyanis a már többrendbeli kilágás végett, a karlovczi szentek által 7 havi zárdafogásra ítélt Momirovics Szevjan szerb káplán, iskolázéki elnök és megyei bizottsági tag, Sztankovits Száva tanító, Milán nevű fiával, teljes részben állapotban forgópisztollyal lövöldözve, a korom sötétségben „pratikta”. Midőn akaratlanul betévedtek Kovács Sándor kovácsmester műhelyébe, hol egy kis kellemetlenségben keresztül esve, utjokat tovább folytatták, s így eljutottak Schál János, szintén kovácsmester házához, ahol a kerítésen át-mellett bevették, azonban a nagy zajra az éjeli örök is oda érkeztek, a holtra ijedt házigazda pedig, miután a kintlevőket rablóknak tekintette, nejt az utcai ablakon addig a vitéz káplánt lefegyverezték, s konstalták, hogy nemcsak ő, hanem az egész ház fala csupa vér, mely valóban megsértett, avagy éppen meglőtt kézből származhatik. Ezek után az örök a részegségtől már menni kiabálta, hogy löjétek agyon Sztankovits Lázár kereskedőt, s verjétek be Brezovszki jegyző ablakát, melyet ő meg is kísérelt, de amiben kísérő örei megakadályozták; hazavitték s lefektették. Már e hó 9-én, vasárnap egyének által szerkesztett hirdetmény dicsőítette a tisztelt káplán ur ezen tettét, melyben az író int a embe-ségben erkölcsöt hirdet, a templomot kerilni igyekezzel; mert amely község ilyen lelki pásztorral van megáldva, ott a személybiztonság s közérköcsiség mi kívánni valót sem hagy maga után. r. l.

Jankováci hírek: Folyó hó 7-én Kovács József család vizsály kövekeztében fölalkasztotta magát. — F. hó 9-én a helybeli izr. hitközség megválasztotta új tisztú karát. Elnök lett Löwy Sándor, alelnök Dobány Ignác, jegyző Hollender Jakab, pénztáros Brachfeld Zsigmond. — F. hó 9-én tartotta a helybeli takarékpénztár évi közgyűlést, mely az igazgatóság jelentését tudomásul vette és a felmentvényt meg adta. A jelentés szerint az évi forgalom 1.160,179 frt 30 kr., ebből tiszta jövedelem 6372 frt 30 kr., az osztalék részvényenkint 5 frt 50 kr. — 11%. Új igazgatósági tagokul Schlaechter József és Krakauer Mór, új felügyelő bizottsági tagul Szűcs Lajos lón megválasztva. — F. hó 9-én az olvasó-egylet is rendkívüli közgyűlést tartott, s elhatározta hogy Dobány Ignác telken házat épít, a háztulajdonos pedig hozzá vendéglőt épít, a melyért 15 éven át évi 400 frtt 3000 frtt az egylet tulajdonába megy át.

A reg-
kal joguk me-
minthogy ma-
a pénzügymin-
hetők, hogy
a tárgyalások
sok között
csak 2100 k
tése, a mely
gekre nézve
sek ugyan es-
többnél a kö-
létesültek, az-
nem jött ellen-
birtokosságok
jogviszonyok
— habár meg-
helyezendők,
megállapítani
szeg mely a
sok közt egy-
lag sincs meg-
vagy az esedé-
megkezdik, le-
letek — összeg-
való eladások
pirok most is
könnyelműség-
miniszter a ho-
kezdett e 4 1/2
fix átvétele veg-
és a pénzügymin-
által képvisel-
4 1/2 %-os regale
vételére. Most a
niszterium fel-
noshoz, kikne-
van állapítva és
febr. hó 14-ig új-
jutó regale kö-
szegek készpen-
vannak e felven-
lyammal számta-
pénzügyminisz-
1892 végéig v-
hajlandó készp-
követvényeket me-
melyet a pénzes-
egyes alkalmá-
állapítani, azok b-
átvételre kerül-
gyobb összegek-
cseket a címletek-
dekes összegek-
után a jogosultak

A vámil-
sénél vagy bizt-
aranyárkelet pótló-
százelektben áll-
1892 végéig v-
hajlandó készp-
követvényeket me-
melyet a pénzes-
egyes alkalmá-
állapítani, azok b-
átvételre kerül-
gyobb összegek-
cseket a címletek-
dekes összegek-
után a jogosultak

Álarcos f. helyi táncmulatságot tartottak, melyben 50 pár vett részt.

Pályázat a zombori kórház felújítására.

A zombori kórház felújítására pályázatot írt ki a városi tanács. A pályázatra 10 darab pályázat érkezett. A legkedvezőbbnek a Dr. Csibás Benő által benyújtott pályázatot tartották meg.

Felülvizet a zombori kórház felújításáról. A felülvizet 1890. évi febr. hó 14-én tartották meg. A felülvizet során a kórház felújításának költségeit megállapították.

Polgári b- Ignác, helybeli jö-
cenberger Sándor z-
szótöbbséggel meg-
beadott felebbezést,
böl sürgönyzik, tá-
érvek gyengésgé-
sítették.

Táncestély a zombori kórház felújításáról. A táncestély 1890. évi febr. hó 14-én tartották meg. A táncestély során a kórház felújításának költségeit megállapították.

O-Kanizsa a zombori kórház felújításáról. A zombori kórház felújításának költségeit megállapították.

Szabadkáról a zombori kórház felújításáról. A zombori kórház felújításának költségeit megállapították.

A regale-kötvények. A regaletulajdonosok-
kal joguk megváltása tekintetében folytatott tárgyalások,
minthogy már valamennyi pénzügyigazgatóság jelentései
a pénzügyminiszterium előtt vannak, annyira áttekin-
tetők, hogy ma már konstátálható az eredmény, hogy
a tárgyalások a pénzügyi hatóságok és regaletulajdo-
nok között 9500 községben megkezdésre vezettek és
csak 2100 községben válik szükségessé a miniszter dön-
tése, a mely már néhány hét múlva mindezen közsé-
gekre nézve tényleg meg is fog történni. E megkezdé-
sek ugyan csak hosszadalmas tárgyalások után a leg-
többnél a közigazgatási bizottságok közbenjárása mellett
létesültek, azonban a kincstár álláspontja mind e helyen
nem jött ellentétbe a magán érdekekkel. Minthogy a köz-
birtokosságoknál, a közös tulajdonnál és vitás birtok- és
jogviszonyok esetében az esedékes megváltási kötvények
— habár megkezdés jött volna is létre — bírói letétbe
helyezendők, ennélfogva ma még távolról sem lehet
megállapítani, hogy mekkora tulajdonképen amaz ösz-
szeg mely a pénzügyi hatóságok és a regaletulajdo-
nok közt egyezséggel megállapítva egyuttal magánjogi-
lag sincs megtámadva. Csakis ha a megváltási cimelek
vagy az esedékes készpénzösszegek tényleges átadását
megkezdik, lesz lehetséges az eladásra készen álló cime-
letek összegét megállapítani. E papírok értékükön alól
való eladásuk megakadályozása céljából — a mely pa-
pirok most némely tulajdonosok által megfoghatatlan
könyvműveléssel potom áron adatnak el — a pénzügy-
miniszter a Rothschild-hitelbankhoz tartozó tárgyalásokat
kezdte el 4 1/2 %-os kötvények egy megfelelő összegének
fix átvételére végett és tárgyalások már be is fejeztettek,
és a pénzügyminiszter és a magyar általános hitelbank
által képviselt pénzesoport közt szerződés jött létre a
4 1/2 %-os regalemegváltási kötvények egy részének át-
vételére. Most már e megkezdés alapján a pénzügy-
miniszterium felhívást fog intézni minden regaletulajdo-
noshoz, kiknek megváltási összege már véglegesen meg-
van állapítva és más oldalról sincs megtámadva, hogy
február 14-ig nyilatkozzanak az iránt, vajjon a részükre
jövő regale-kötvények fejében — 100 frton aluli ösz-
szegek készpénzben egyenlítettnek ki — készpénzt ki-
válnak-e felvenni, és pedig a kötvényeket 92-es árfo-
lyammal számítva. Tudvalevőleg a törvény értelmében
a pénzügyminiszter jogosítva van a kötvényeket egész
1892 végéig visszatartani; azok tehát, kik most nem
hajlandók készpénzt felvenni, semmi esetre sem fogják
kötvényeiket most megkapni. A kötvények összegét,
melyet a pénzesoportnak át kell vennie, a létrejött meg-
egyeződés alkalmával ugyan még nem lehet pontosan meg-
állapítani, azonban minden esetre 40 millió forint fog
átvételre kerülni; ha azonban a regaletulajdonosok na-
gyobb összegeket jelentenek be, ez esetre a csoport
csekket a cimeleteket is át fogja venni, illetőleg az ese-
dékes összegeket a pénzügyminiszterium utalványozá-
sán a jogosultaknak kifizeti.

A vámpiletekeknek ezúttal történő fizeté-
sénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő
aranyárkelet-pótlék 1890. évi február hóra tizenhét (17%)
százalékban állapított meg.

Nyomozás. Zsarolás vétségének kísérletével vá-
dolt Bauer Oszkár volt moholi pincér nyomozandó. Sze-
mélyleírása: születési és illetőségi helye Vinkovce, román.
kath., 25 éves, termete közép, arca kerek, haja szőke,
szemei kék, orra és szája rendes, bajusza nincs, kül-
ism. jele nincs. Zentai kir. jbróság.

Álarcos táncfőzérkét rendez Zaun M. hely-
beli táncantató f. hó 17-én a Vakászúrtban. Belépti díj
személyenként 50 krajcár.

Pályázat van hirdetve a zombori pénzügyigaz-
gatóságnál végrehajtói állásra 2 hét alatt.

A zombori kereskedelmi és ipar bank
folyó évi február hó 22-én délelőtti 9 órakor a városház
termében XVIII. rendes közgyűlését tartja. Napirend:
1. Igazgatói jelentés az üzletről. 2. A felügyelő-tanács
jelentése. 3. A mérleg előterjesztése és jóváhagyása. 4.
A felmentvény megadása és az osztalék megállapítása.
5. Az alapszabályok némely szakaszainak módosítása.
6. Az elnök és alelnök választása, ugy azok díjainak
megállapítása. 7. A felügyelő-tanács kiegészítése. 8. Az
igazgatóságnak kiegészítése, ugy az igazgatóság részére
jutalom megállapítása. 9. Hitelesítő-bizottság választása.

Felülfizetések. A f. hó 5-én Hódvágáson meg-
tartott korecsolya-bál alkalmával az építendő korecsolya-
csarnok javára a következő urak voltak szívesek felül-
fizetni: Balázs István 20 kr., Békéfy J. (Szeged) 1 frt,
Ertl János 1 frt, Gütwein László (Torzsa) 1 frt, Hottin-
ger Lőrinc 1 frt, Kugler Béla (Petrovác) 1 frt, Linder
György (Bogojeva) 1 frt, Neumayer Ferenc 1 frt, Rausch
Ede 1 frt, Scultey Jenő 1 frt, Schumacher Jakab 1 frt,
dr. Szabó József 1 frt, ifj. Trischler X. Ferenc 1 frt,
Összesen 12 frt 20 kr.

Polgári bált rendez f. hó 17-én Hanczmann
Ignác, helybeli jövevű vendéglős. A talpalávalót Her-
cenberger Sándor zenekara fogja szolgáltatni.

O-Kanizsáról írják: Fonyó Lajos relatív
szótöbbséggel megválasztott plébánosunk választása ellen
beadott felebbezést, mint Kalocsáról megbízható forrás-
ból sűrűnnyik, tekintettel a felebbezésben felhozott
érvek gyengeségére, elvetették és a választást megerő-
sítették.

Táncestély és közvacsora. A topolyai ka-
szinó f. évi február hó 18-án a kaszinó helyiségében sa-
ját könyvtára javára zártkörű, táncal egybekötött (20
kros) társas-közvacsorát rendez. Kezdeté este 7 órakor.
Belépti-jegy ára: személyjegy 50 kr. családjegy 1 frt
50 kr. — Az est sikerére szíveségből közreműködnek:
Háziasszonyok: Előnkő: pacséri Császár Péterné, Acsády
Bélané, Adler Mórné, Adler Manóné, dr. Cziráky Gá-
borné, dr. Hadzsy Jánosné, Honig Zsigmondné, Koch
Bernátné, Radimetzky Ferenczné, özv. Radány Berta-
lanné, árholgyek. Elárúsítónok: Adler Frida, Bosko Zseni,
Bosko Eszti, Cziráky Ilonka, Felei Anna, Hirschfeld
Paula, Koch Janka, Lövy Regina, Radimetzky Viola,
Radimetzky Margit, Radimetzky Iza, Rozgonyi Vilma,
Szaich Ilona, Tantossy Vilma, Tárnok Gizella, Wolheim
Juliska, Wolheim Róza, kisasszonyok.

Szabadkáról írják: Törvényszékünknek volt
szorgalmas alügyőjét, Zehery Lajost, Szentésre albiróvá
nevezték ki.

Pénzügyintézetek. A bresztováci takarékpénz-
tár 30,000 frt részvény-tökével 4442 frt 90 kr tiszta
hasznót ért el s 8 évi fenállás után 4341 frt tartalék-
alapot teremtett. Egy-egy 50 frtos részvényre 11 száza-
lékot vagyis 5 frt 50 kr osztalékot ad. Hogy jótékony

céla mi jut, azt nem tudhatni, mert e cim a talma-
zásokkal együtt van összegezve 88 frt 84 krbán. Az
o-kanizsai takarékpénztár egyike vármegyénk nagyobb
pénzügyintézetének. Részvénytőkéje 100,000 frt, tartalék-
alapja 50,000 frt, betétei nem messze vannak a félmil-
liótól. Hogy tiszta nyereséme, mégis csak 15,000 frt,
ez a kezelés szolidaritás díjcsere. Jótékony celra 195
frtot adott a mellett, hogy egy-egy 50 frtos részvény
után 7 frt osztalékot adott.

Farsangi dal- és táncestély. A zombori
kaszinó-egyleti dalárda 1890. évi februárius hó 18-án
(huszadgyedded) a polgári kaszinó-egylet helyiségei-
ben farsangi dal- és táncestélyt rendez, melyre a n. é.
közönséget tisztelettel meghívja. Műsorozat: 1. Macska-
kettős. Bertold G.-tól. 2. Desperát ur. Vig monolog.
Jules de Marthold után írta Gabányi. Előadja Rác Soma
ur. 3. A vartgyi nagy dalnokverseny. Farsangi bohó-
ság egy felvonásban. Szövegét írta Gyalog Huszár (Ka-
zeziány Géza). Zenéjét részben szerkesztette, részben szer-
zette Huber Károly. Személyek: A vartgyi uralkodó
gróf, Pribil Ernő ur; lübbájos neje, a grófné, * * *
Dalnokok: Ordító Mihály, alföldi balaszlegény, Mihályi
Ernő ur; Kraxelhuber Tóbiás, presburgi báziur, Traub
József ur; Dimitru Malaliga, román atyafi, Feuermann
Manó ur; Borovicska Janó, nyitrai földbirtokos, Rác
Soma ur; Salamucci Maccaroni, nápolyi lantos, Stauda-
cher József ur. Országgyűzők, versenybírák, heroldok,
lovagok, apródok, ingyenesek, egy karmester, nép, cső-
eselek és urak. Történeti színhely: ott, ahol szíre ke-
rül. Előforduló képletek: 1. A dalnokok barszói dísz-
bevonulása: do, re, mi, fa, sol, la, si. 2. A vartgyi
gróf üdvözlő éneke a vartgyi kastély tág termé-
ben. Öröminduló. 3. Ordító Mihály könyvfacsaró dalai. 4.
Kraxelhuber Tóbiás páratlan kultur-tana. 5. Dimitru
Malaliga országhódító zengése. 6. Borovicska Janó ze-
neszeti panasza. 7. Salamucci Maccaroni zengetes é-
zelgése. 8. A jury böles ítélet hozatala. 9. A vartgyi
gróf buzdító dícsbeszede. 10. A bájos grófné kegyelmes
díjkiosztása. 11. A dícső dalnokok örömrivalgásai. 12.
A dalnokok ünneplés és általános díszkivonulása: do,
re, mi, fa, sol, la, si. Belépőjegyek 1 frtjával Sztřílich
Zsigmond ur kereskedésében előre is válthatók. Kezdeté
8 órakor.

Irodalom.

Dr. Pártos Béla, fővárosi ügyvéd, a jogi szak-
oktatás reformjáról a magyar jogász-egyletben tartott
beszédét, röpiró-hajlamait követve, külön füzetben is ki-
adta. Beszédének első részében a gimnázium azon tár-
gyait sorolja ki, melyek a jogászhoz nem szükségesek,
mint: a bizonyítványok, a gimnázium legfelső feladata volna
pervesztő prókatoroktatás. Azonutal a jogi tárgyakat
szájtálja meg, nevezetesen a nemzetgazdaságtant és a
kánonjogot kívánja körülmetélni. Legtöbbet ér beszé-
dének azon része, mely az egyetemen fegyelmet, tan-
tanmányi rendjébe szigorú ellenőrzést kíván betele-
píteni. Végül arra konkludál, hogy egyetemi tanár ne
lehesen képviselő; persze nem azért, mert a tanárok
nem függetlenségiek és a függetlenségiek nem tanárok,
hanem azért, mert az idealizmus egy kívánja. V—k.

Magyar Tisztviselő. Megkaptuk a „Magyar
Tisztviselő” pénzügyi, jogi és közigazgatási szaklap leg-
utóbbi számát, melynek tartalmából örömmel győződöttünk
meg, hogy ezen szaklap — mely már 11 éve áll fenn, —
ugy az állami mint a megyei és törvényhatósági tiszt-
viselők és hivatalok pártolására minden tekintetben méltó.
A lap ára egy évre 5 frt, mely összeg a lap kiadóhí-
vatalába (Budapest, VII. ker. Garay-tér 4. szám) küld-
endő. Ismételve ajánljuk az érdekeltek körök figyelmébe.

Színház.

Kömvésné jutalomjátékául Villemers marquis
kértül színe. Nem hiába, hogy Sand George irta, de
van is olyan unalmas, mintha Beniczky Bajza Lenkétől
volna. Az előadásból kiemelendő Halmay maszkja, t. i.
az, a mellyel oly ügyesen maszkírozta, hogy a szerepét
nem tudja és mégis otthon van a színpadon. Köm-
vésné jól fogta föl szerepét. Nógrády né (ez t. i.
Bodrogi Lina) és Kiss né (ez t. i. Breznay Anna), a ko-
moly Nagy Vilma a vigabó nőszerepet jól adták.

Papageno. Erről írjanak a Nora extrakritikusai
kritikát! akkor elismerem a virtusukat. Erről tessék filo-
zofiai bevezetést, szövegelemző tárgyalást és előadási
bírálatot írni. Magam töredelmesen bevallom, hogy nem
győzőm tudománytalán és örömmel venném, ha valaki egy
6 hasábos „népszerű fejtegetést” írna a Papa-
genoról, fölvilágosítva a „mai esztétikai műkritikát,
a mely ép az egyedi durva esetleges realizmust fürkészi
a szemlélet egyedi alakjaiban s nem azt, hogy a kér-
déses szemléleti érzi alak, pl. műretek, mennyire bír
oly gondolati vagy fogalmi vonatkozásokkal, a melyek
őt az egyetemesség, örökkévalóság, ellentétlenség
látszatával, önmagukat pedig az ő érzi egyediségénél
fogva a közvetlen érzékiség látszatával képesek fel-
ruházni.”

Ami az előadást illeti, a „könnyedség és az ellen-
tételen hullámzó érzelmek kifejezésére tehetség található
volt a cimszereplőben”, de azért „ajánlanék neki a mély-
ségére törekvő néhány fentebb jelezttik helyeken, a hol
mindenütt erősen kell sejtetnie a nézővel lelkének meg-
megospannását.” — De elég a tréfából, beismerem,
hogy nem bírom el — ez a nehéz fegyvert és megmaradok
a jocosus morosus komót móka kritikánál.

A kisasszony feleségem-nek kiosztogatott
erényermek ugyan minden társulatnál méltatlan és rész-
rehajló bírálat folytán szoktak adni, hanem ez az
igazságtalanság még talán soha sem jutott oly felülrő
módon kifejezésre mint most.

— Az érem — —
Nagyságát nem dicserem
Látja ki nem vak!

Igy éneklí Földváry, nem én.
Halmay né bucsufelépítésben kifejtett kedves já-
tékával akar figyelmeztetni, hogy mennyit veszünk nyu-
galomba vonulásával.

Kiss Pista, Nógrády, Deák, mint rendesen,
jók voltak; hanem a közönség megritkult sorai intő
jelt képezhetnek az igazgató számára, hogy nem elég
ez egy-két jó erő, akit minden este 8 szerepben látunk,
hanem hozni kell még valakiket.

Nagy Vilmának ajánlanók, hogy dala „haj a
zámom s a természetem” helyett énekelje „haj a hangom...”
A milyen ügyes a játéka, ép oly ügyesen tud néha
egy-egy hamis intonatioval végig lerontani egy külön-
ben csinos dalt. Ugyan mikor szokik le arról a „szín-
házi képtelenségről”? Reméljük, hogy jutalomjátékában,
mely a „fentebb jelezttik darabban” bétfön lesz, kiönti
összes ílyetén hibáit, és megmarad komoly erőnek.

Dr. Patay Sándor.

Az influenza és többi járványaink.

Habár nem sikerült még a tudós világnak ezen
legújabb és hazánkban meglehetősen vehementiával s hely-
lyel-közül elég komoly jellegű fellépett betegségnek,
az influenzának körmenző csirák, specíficus mikro-
organizmusát felfedezni: mindazonáltal járványos termé-
szete minden kétséget kizárólag be van bizonyítva. A
kutatások, a megfigyelés, a betegágy melletti észlelés,
mire a főváros kórházaiban alkalmam volt, azt tanítják,
hogy miasmaticus, de nem contagiosus bántalommal van
dolgunk; azaz nem egyenről egyenre (per contagione)
hanem inkább a levegőn át (miasma) sem mint a talajon
keresztül történik a fertőzés okvetetlenül penészcsirák
(bacteriumok) által, melyeket azonban eddig még nem
sikerült a többi vele együtt jelenlévőktől megkülönbözté-
tetni. Azt is tapasztaltuk, hogy inkább oly egyének
lép fel, kiknek szervezete nincsen hozzá szoktatva a hideg
levegő behatásának, kik tehát az ugynevezett meghu-
lére is inkább vannak inclináva.

Magában véve e betegség nem oly veszélyes ter-
mészetű, mint egyéb járványos kóralakok — így:
hagymáz, váltóláz, himlő, kolera stb. — mégis nálunk
szedte legtöbb áldozatát. Mult évi november hó utolsó
napjaiban terjedt le hozzánk Oroszországból e betegség
híre, s híret villámgyorsasággal követte a kóralak szemé-
lyes megjelenése. El voltunk erre készülve A tapasztalat
megtanított már bennünket ílyemű jóslatok bátor ki-
nyilvánítására. Elképzelhető volna-e, hogy ha Europa
egyik országában valamely járvány fellépett, hogy mi
attól mentek maradjunk?

Hazánk földrajzi fekvése nem épen kedvezőtlen a
járványok befogadására, amennyiben ezek többnyire
kelet és délfelől, ritkábban éjszak és nyugot felől indulva
meg, terjeszkednek tova. A kelet felől jövő légárammal
hozott körmenző csirák közel és védtelenül találják or-
szágunkat. Az Afrikából a földközi tengeren át terjesz-
kedő ragályos mikrobbák Oroszország és déli Franciaor-
szág után azonnal a mi tengerünk partjain is fognak
kikötni, annál is inkább, minthogy tengeri kereskedel-
münk ezen csirák behurcolására kiválóan alkalmas. A
pirenai és Balkán államokat fedő hegyláncok jobban
mentesítik lakosaikat a levegőn át terjedő miasmáktól.
Nyugatról fertőző bántalom nem igen szokott kiindulni,
minthogy itt, ennek keletkezésére alkalom nincsen. A
nagy atlanti óceán felett a levegő tiszta s óriási terüle-
tén keresztül nem igen terjeszkedhetik a távol nyugaton
támadt epidemia. Kontinensünk nyugoti államai szintén
nem hazái a ragálynak, ott nem keletkeznek, csak oda
hurcoltatnak. Éjszakról, Oroszország felől, a honnan a
most grasszáló miasmaticus betegség, az influenza ter-
jeszkedett le hozzánk, a természet a Kárpátok magas,
hazánkat félkör szerűen körülvevő láncolatával véd
meg bennünket — nemcsak a muszka invázió ellen, hanem
az onnan délfelé terjeszkedő körcsirák ellen is. És da-
cára hazánk e részben kedvező földrajzi viszonyainak,
a muszka nátha nálunk előbb ütötte fel fejét, mint Né-
metországban, a mely állam pedig a természet által
kevésbé van megvédve az éjszak felől terjeszkedő jár-
ványokkal szemben.

Kutatva ennek oka után ismét csak oda jutunk,
ahova mindannyiszor jutottunk, valahányszor a testünk
épségét oly gyakran veszélyeztető körülményeket für-
késztünk, gyalog egészségügyi viszonyainkhoz. Más okot
lelmi nem tudunk. Azzal meg nem elégedhetünk, hogy
a véletlen intézte úgy, hogy éppen hozzánk s ne má-
hova kopogtasson be először a náthás orosz hölgy. Avagy
szerencse dolgának tekintjük ezt is, ugy mint mikor a
kártyaszatálnál ütünk? avagy talán a megrögzött Pech-
nek, ép ugy mint midőn tétlenül ülünk s várjuk, hogy
valamely ügyletünk bevágjon, s nem magunk látunk
hozzá, hogy sikerre vezessen? A véletlen és szerencse
ideje lettint, vagy soha nem is létezett! Csak a rest és a
vak hisz meg bennük. A dolgok rendjében okozatos
összefüggés van, csak fürkésztünk kell, s iparkodjunk
azt belátásunk szerint saját tehetségünkkel intézni!

A járvány már muló félben van, s nem sok idő
mulva — legalább egyelőre teljesen el fog tűnni. Az
áldozatokat, melyeket nálunk nagyobb számmal, mint
— Oroszországot kivéve — bármely államban szedett,
vissza nem kívánhatjuk; amit ez elragadott, azt semmi
hatalom vissza nem szerzi. De hogy nyomában mily
nyavalya tör magának utat felénk, azt előre kiszámítani
képtelenek vagyunk. Orosz szerzők kolerát említenek
ugyan, hogy mely alapon, nem értjük, mert tudományos,
okozatos összefüggést e kettő között felfedezni képte-
lenek vagyunk. Es akik a fellevelemből indulnak ki, azok
csupán analóg esetre támaszkodnak, a mennyiben a 40 es
években Oroszországban a jelen epidemiohoz hasonló
betegség fellépése és letűnése után a kolera árszáti szét
mérges csiráját. De bármiképen áll is a dolog, sohasem
vagyunk biztosítva akár mely epidemia veszélye ellen.
A hagymáz, himlő, váltóláz, ronesoló toroklob, stb. mind-
megannyi veszélyes nyavalya, melyek most is szüntel-
nél időznek körülünkben, folytonosan szedve áldozataikat;
ezek ellen is kell védekezniünk.

Hogy mily sikerrel lehet e betegségek ellen véde-
kezni, kitűnik a következő statisztikai számadatokból:
Angliában — Skót és Ir-országotak bele nem számítva —
1842-ig, amíg a himlő elleni védőtás nem törvény szeri-
rint kötelezővé, hanem csak ingyenessé volt tétel, egy
millió lakosra számítva évenként 1288-3 egyén halt meg
ezen bántalomban. 1853-ban törvényesen tételt köte-
lezővé, a mely időtől 1869-ig ugyanazon arányra szá-
mitva 325-41 haláleset fordult elő, mely szám 1884-ig
127-63-ra csökkent.

Mily borzasztó különbséget mutatnak ével szembe
a mi megyénk himlő halálozásának számarányai! Bács
megyében 1887-ik évben — e számok általánál rendel-
kezésünkre — 638063 lakos volt, mely számból 1661

egyen halt el himlőben, tehát egy millióra átszámítva 2619-09 egyén. Ijesztő különbség! Pedig biztos számokon alapuló tény. E mellett nálunk a himlő elleni védőoltás általánosan, törvény szerinti kötelezve van.

Egy angol statisztikus kiszámította e számok alapján, hogy több milliárdra menő tőkét mentett meg néhány év alatt az állam az által, hogy sikerült a védőhimlőoltásnak törvény erejével kötelességszerűvé tévése által a halálozást ily alacsony percentre redukálni. E lap érdekes szerkesztője is kiszámította egy ízben, s közé tette lapjában, hogy mekkora tőkét képvisel az állam egyes polgárának élete. Nem volna érdektelen ennek alapján kiszámítani, hogy mennyit veszített a magyar haza tőkéjéből az által, hogy a himlőhalálozásnak nálunk oly magas percentje van, s mekkora tőkét menthetnénk meg, ha nálunk is sikerülne e percentet oly alacsonyra redukálni, mint Angolországban?!

Igy van ez nálunk minden más epidémiával s egyéb fertőző bántalmakkal ha a különbség nem is ily óriási, mint épen e tételnél, de számokkal bizonyítható tény, hogy járvány esetén aránytalanul nagyobb százzal adozunk a halálnak, mint bármely más állam, melyekben a közegészség ügyén nemcsak szóval, de tettel is iparkodnak lendíteni.

Drd. Flesch.

A közönség köréből.

Tisztelt szerkesztő ur!

Becses lapjának 10-ik számában „Többen“ a szeghegyi miseriák nyilvánosságra hozatalával akarnak maguknak babérokat szerezni; ezen többen, a közlött cikk előlasása után előttem egyre olvadtak le, mit következő szavak „hivatkozom — sem én — szólalnék fel“ bizonyítanak; ez egy pedig senki más, mint Friedman patyikus, mert ennek ajánlatai a január 29-én tartott egészségügyi gyűlésen — mint törvény- és józan ész ellensége — nem fogadtattak el.

Cikkéző hajmeresztő impertinenciával egynehány személyes ellenségem által koholt és pletykán alapuló heccelést — csak hogy ellenem régen táplált boszújának kifejezést adhasson — a nyilvánosság elé hoz; mert sem személyes meggyőződése, sem szavahihető tanui nincsenek (ellenséget szavahihetőnek nem tartok).

Az állítólag tudóvszben kimúlt tehén ugyanis ételmaradéknak a légesőben való visszamaradása folytán fulladozott; én ezen szavakkal éltem „tűdőbajj fájlhatott volna át, ha idejekorán nem szuratik le“, ezen szavaimat pedig a hivatkozott tanuk közül egy — ki nem is volt jelen — szándékosan elferdítette; hogy miért, a vizsgálattal megbízott bíróság előtt fogom kijelenteni.

Miért hallgattak mindannyian, míg az állítólag tudóvszben elhullott tehén husa végekép el volt adva és a községi elüljáróság már nem találhatott corpus delicti? bizonyosan nem azért, hogy testi-lelki barátaim — mert egy kanál vízben előlnének — hanem hogy bizonyíték hiányában alaptalan rágalimuk legalább is valószínűvé tétessék.

A tehéntulajdonossal való konferálást illetőleg a cikkéző ural a kir. járásbíró előtt fogok leszámolni.

Mi az egészségügyi gyűlést illeti, cikkéző azon indítványa, hogy az egészségügyi bizottság által tettések ezen esetről a felsőbb hatóságoknak jelentés, egyszerűen azért nem lett elfogadva, mert az állategészségügyi törvény az ily esetek feljelentését nem az egészségügyi bizottság, hanem a községi elüljáróság hatáskörébe utalja; hogy ez pedig mulasztást nem követett el, az általa tett intézkedései világosan igazolják, de itt is a gyanúsítás, a községi jegyző elleni tehetetlen boszu, viszi a főszerepet.

A községi elüljáróság a hivatalos feljelentést költségkímélésből hagyta abba, mert előző corpus delicti nem volt már, midőn a pletykáról értesült; másodsor, a községi gyógykövác, mint vágóbiztos, a hust emberi élvezetre ártalmatlannak találta, tehát elárúsíthatónak jelentette ki; pletykára és személyes ellenségeskedésből származó szavakra a községi elüljáróság jelentéseit nem alapíthatja.

Ugyanazon egészségügyi gyűlésen a cikkéző azt is indítványozta „doboltassék ki a községben, ki influenzában szenved és nincs pénze a jó táplálkozásra, a szegényalaplól élelmetetik“, midőn a jelenvolt bizottsági tagok egyhangulag ajánlattevőt felvilágosították, hogy ilyen kidobolásra mindenki „pénztelen influenzás“ lesz, vonta vissza szegényteljesen indítványát.

Szeghegyen, 1890. évi február hó 10-én.

Wagner Gusztáv,
vágóbiztos.

Gabonaüzlet.

Február hó 13-án.

Lefolyt üzlethetünkben a hozatal az adónegyed közeledtével kielégítőnek mondható. A hangulat változatlan nyugodt. Árunk csak nehezen tarthaták meg mult heti magasságukat.

Árunk:			
Buza 70—75 klgrig minőség szerint	7.00—7.50		
Zab	6.90—7.00		
Tengeri	4.15—4.20		
Bab	5.50—6.50		
Árpa	5.80—5.90		
Köles	4.50—4.60		
Kendermag	11.00—12.00		

Időjárás: hideg.

Naptár. Február.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
14 Pént.	Bálint	Bálint	2 Gy. sz. b. a.
15 Szom.	Faust Jovita	Faust. Jov.	3 Simeon
16 Vas.	E 2 Julianna	E 2 Quinq.	4 G Mészop.
17 Hétfő	Sabbas P.	Donát	5 Agata
18 Kedd	Hushagyó k.	Koloman	6 Vukol

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Helyettesíti:

Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Egy jó házból való fiu kellő iskolai képzettséggel, ki a magyar és szerb nyelvet bírja, mint üzleti **gyakornok**, továbbá egy **fiatal segéd**, ugyanazon nyelvismeretekkel: azonnali alkalmazást nyerne **Schumacher Jakab** kézműártár üzletében **Hódsághon** (Bácsmegeye), kihez az erre vonatkozó ajánlatok küldendők. 3—2

Gyakornok kerestetik.

Az első magyar általános biztosító társaság helybeli kerületi képviselőségének irodájában egy gyakorlott írással bíró ifju **gyakornokul** azonnal felvétetik.

Bővebb értesítést ad

Jakobtsits Mihály,

ker. képviselő.

*—6

Földeladás.

A zombori 2496. tjk. A. § alatt elfekvő, Schwerer szül. Francz Katalin nevében álló következő szántóföldek szabad kézből, örökáron eladatnak, kedvező feltételek mellett:

S622. hr. sz. szántóföld az V. szőlőtábla 1222 □ öl; S627., S628. hr. sz. szántóföld az V. szőlőtábla 2 hold 1225¹²/₁₂ □ öl; 13941. hr. sz. szántóföld Rancevo pusztá 2 hold 712 □ öl; 14353. hr. sz. szántóföld Rancevo pusztá 2 hold 1331¹²/₁₂ □ öl; 16787. hr. sz. szántóföld Bilits Obzir pusztá 2 hold 1043¹²/₁₂ □ öl; 16833. hr. sz. szántóföld Bilits Obzir pusztá 4 hold 366¹²/₁₂ □ öl; 16848. hr. sz. szántóföld Bilits Obzir pusztá 1 hold 1446 □ öl; 18021. hr. sz. szántóföld Bilits Obzir pusztá 2 hold 778¹⁰/₁₂ □ öl.

A zombori 2508. tjk. A. § alatt, S601. hr. sz. szántóföld V. szőlőtábla 1288 □ öl; 12924. hr. sz. szántóföld réttel Nenadits 5 hold 571 □ öl; 12930., 12931. hr. sz. szántóföld réttel Nenadits 4 hold 715¹⁰/₁₂ □ öl; 13899 b. hr. sz. szántóföld Rancevo pusztá 1 hold 891¹²/₁₂ □ öl.

Venni szándékozók, bővebb felvilágosítás végett, forduljanak tulajdonosné **Schwerer szül. Francz Katalin**hoz Kolluthra. 3—3

Árverési hirdetmény.

A kulai gör. kel. templomnak szemközti levő s a hitközség tulajdonát képező ujonnan épült ház, mely áll: három szoba, egy konyha, éléskamara, pince, egy bolt, s raktár helyiségből, **folyó 1890. évi március hó 2-án délután 2 órakor** a gör. kel. iskolában tartandó nyilvános árverésen három egymásután következő évre haszonbérbe adatni fog. Miről árverezni szándékozók azzal értesítettek, hogy egy a lakás, mint a bolt külön-külön is kivethető.

Kulán, 1890. évi február hó 6-án.

Popovits István, Kulyancsity György,
jegyző. 3—2 elnök.

Hirdetmény.

Az ókanizsai önszegélyező szövetséget évi rendes közgyűlést **1890. évi március hó 2-án — vasárnap — d. u. 2 órakor** fogja megtartani saját helyiségében.

Tárgyak:

1. Igazgatósági jelentés az 1889. évi üzlet eredményéről.

2. A felügyelő bizottság jelentése az 1889. évi vagyonszerzésre és a tisztanyeremény felosztására vonatkozó véleményes előterjesztés, esetleg a tisztikar fölmentése.

3. Az alapszabályok 39. §-a értelmében kisorsolandó 3 választmányi tag helyébe új tagnak választása.

4. Az alapszabályok 45. §-a szerint kisorsolandó 3 választmányi tag helyébe újak választása.

5. Esetleg az alapszabályok megváltoztatása.

6. A jegyzőkönyv hitelesítésére két szövetségeti tag megválasztása.

7. Egyesek indítványai.

Midőn a t. szövetségeti tag urak e közgyűlésre meghívottak, egyuttal figyelemessé tétetnek, hogy az alapszabályok 51. §-a értelmében azon szövetségeti tagok, kik a közgyűlés előtt 8 nappal hátralékos törzsbevételeiket nem fizetik be, a közgyűlésen szavazati joggal nem bírnak.

Az alapszabályok 57. §-a szerint a közgyűlésen csak oly indítványok tárgyalhatók, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatóságához írásban beadatnak. Ó-Kanizsán, 1890. évi január hó 14-én.

Tóth József,

igazgató-elnök.

Vendéglő bérbeadás.

Zombor városában a „Vadászkürt“ mellett fekvő „**Arany oroslán**“-hoz címzett (Pokol) vendéglő alsó és felső helyiségei, együtt vagy külön-külön, 1890. évi május hó 1-étől 3—6 évre bérbeadatnak.

Közelebbi értesítést ad **Henneberg Sándor** ügyvéd Zomborban, vagy **Schwell Titusz** Bezdánban. 3—3

Haszonbérleti hirdetmény.

Alsó-Roglatica pusztán levő Vojnits Izabella, Mór, Máté és István tulajdonát képező 540 katasztrális hold föld, egy magtár, egy ló-, egy ökör-istálló és 2 cselédházzal **Zomborban Vojnits István aljegyzőnél** (a vármegyeházán) **az 1890. évi március hó 9-én d. e. 10 órakor** 1890. évi november hó 1-étől 3, esetleg 5 évre nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 9000 frt évi bérösszeg.

A feltételek Vojnits Máté szolgabírónál Zenta, Vojnits István vármegyei aljegyzőnél Zombor és Szilvásványos községi jegyző urnál Bajsán megtekinthetők.

Kelt Zomborban, 1890. évi február hó 12-én.

Vojnits István,

ugyis mint Vojnits Mór gondnoka.

3—1

133. szám.

1890.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a tek. zombori kir. járásbíró 365/1890. számú végzése által Borovits Róza zombori lakos javára id. Goldfahn Lipót zombori lakos ellen 2000 frt tőke, ennek 1890. január hó 8-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 32 frt perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1446 frt 02 kr-ra becsült egyes kereskedelmi árú és különféle köznekekkel álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 515/1890. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Zomborban alperes üzletében és raktári helyiségében leendő eszközökre **1890-ik évi február hó 20-ik napjának délutáni 2 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek beszáron alul is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1890. évi február hó 11-én.

Cservenka Lajos,

kir. bir. végrehajtó.

Egy 6 lórejű

3—2

cséplőgép,

mely a legjobb karban van (a cséplőgép a magyar állam gépgyárból), jutányos áron eladó. Bővebb értesítést ad **Becker Ferenc Apatinban.**

1669. szám.

1890.

2—1

Árlejtési hirdetmény.

Alulírt aradi m. kir. jószágigazgatóság részéről közhírré tétetik, miszerint Bács-Bodrog megyébe kebelezett **plávnai róm. kath. plébániaépület helyreállítására és fedelzetének újbóli előállítására** iránti munkálatoknak vállalatbaadása céljából 1501 frt 60 kikiáltási ár s a hitközség által viselendő kézi- és ígánszámoknak természetben kiszolgáltatása vagy ennek váltására fejében megállapított 174 frt 85 kr készpénz kiszolgáltatása mellett **Palánkán a m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében f. évi február hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor** írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni. Miről vállalkozók oly hozzáadással értesítettek, hogy az árlejtésen a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bánatpénz letétele után vehetnek részt, egy a kellően bélyegzett zárt írásbeli ajánlatok is a megfelelő 10% bánatpénzzel ellátva a verseny megkezdése előtt az árlejtő bizottsághoz nyújtandók be. Közelebbi feltételek a palánkai kincstári ispánságnál naponta megtekinthetők. Aradon, 1890. évi február hó 7-én. **M. kir. jószágigazgatóság.**

Üzleti helyiség.

A Zombori Takarékpénztár bérházában

egy bolti helyiség

a hozzá tartozó kis lakással együtt 1890-ik évi május 1-től bérbe adandó. Bővebb értesítést ad

A Zombori Takarékpénztár igazgatósága.

3—3